

VZORNÉ CHOVÁNÍ

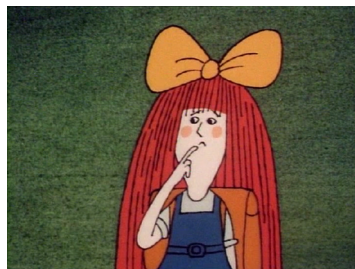
11.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:

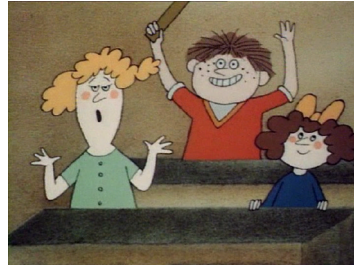
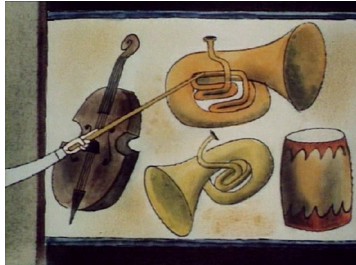
Jednou šli Mach a Šebestová do školy, a jako obyčejně Jonatán utekl, aby je do školy doprovodil. A jako obyčejně paní Kadrnožková vyběhla za ním a volala: „Jonatáne! Domů!“

Ale vtom uviděl Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Micinkou a nastal jako obyčejně strašný binec. Micinka prskala, paní Cibulková vřískala, Jonatán štěkal a nájemníci křičeli: „Co se to zase děje? Kdy bude konečně pokoj? Zase ten Jonatán, safraportský pes. Kdo to má pořád poslouchat? Už toho máme plné zuby. Jestli to nepřestane, poletí z domu i s tou kočkou a basta fidi!“

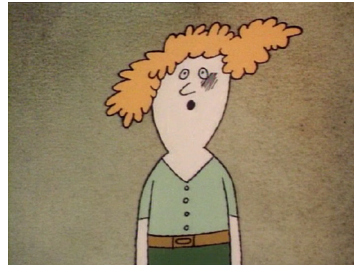
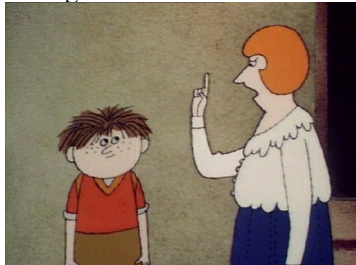
A Mach z toho byl celý bez nálady a říkal: „Člověče, Šebestová, můžeš to pochopit, takovej inteligentní pes, chytřejší než Horáček a von se takhle ztrapňuje“. A Šebestová řekla: „To je teda fakt, poslušnej je, inteligentní taky, ale jak uvidí Micku, chová se jako blbeček, s tím by se vážně mělo něco udělat“.

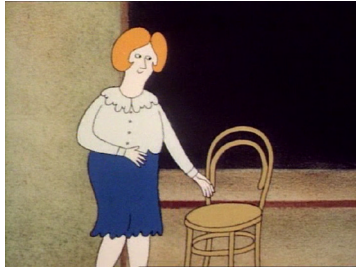
Ten den probírala soudružka učitelka hudební nástroje, basu, bombardón, helikón a taky buben zvaný tympán. A Horáček samozřejmě hned předváděl, jak se na takový tympán hraje.

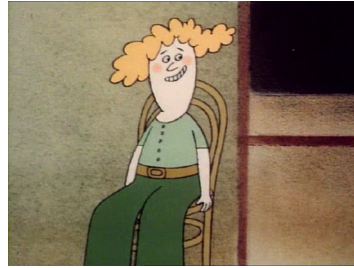
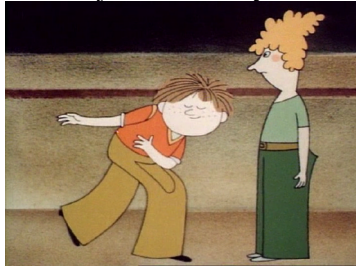
Jenomže Čermákova si to nenechala líbit, takže si umíte představit, co se ve třídě dělo. Když potom soudružka učitelka je od sebe roztrhla a řekla: „Vidím, že je načase, abych vám vysvětlila základní pravidla vzorného chování, protože kdyby člověk nevěděl, co jste zač, spletl by si vás s paviány v zoologické zahradě“.

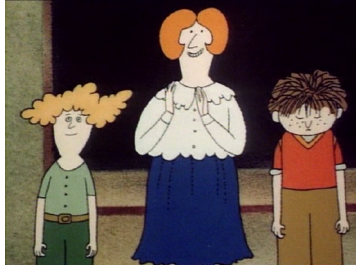
„A teď oba k tabuli a vy dávejte pozor. Tak tedy pamatuj si, Horáčku, muž se k ženě nechová neurvale, ale galantně za což mu žena děkuje čím? Čermákova? No přece svou roztomilostí. Zkusme si to“.

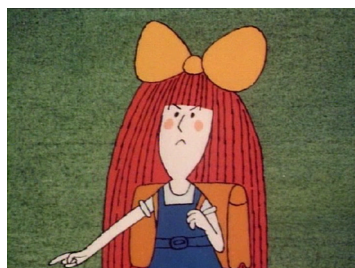
A soudružka učitelka hned taky předvedla jak má takové vzorné chování vypadat a řekla Čermákové: „Ty jsi dáma, já jsem pán, uvolňuji ti místo v tramvaji a co uděláš ty? No? No přece tohle. A teď Horáček“.

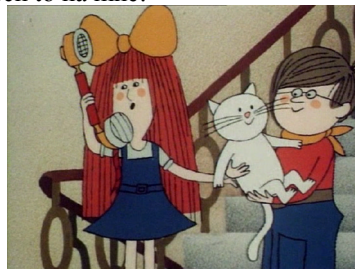
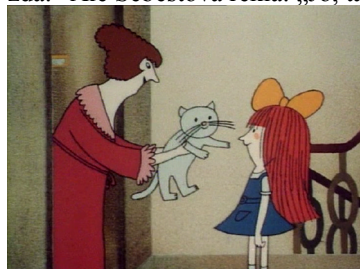
A Horáček si sedl na židli a hned zase vstal jako že je ta židle volná a Čermáková si sedla, kývla hlavou jako že děkuje a krásně se na Horáčka usmála.

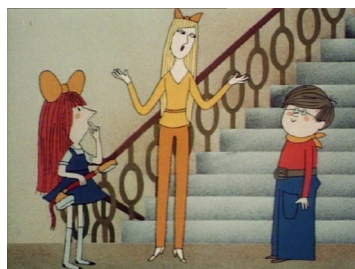
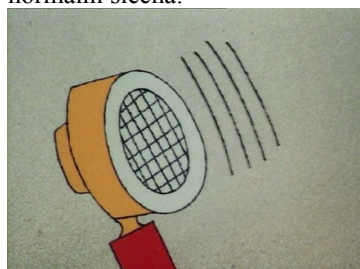
A soudružka učitelka tleskala a volala: „No vidíte, děti. Teď je všichni s chutí pochválíme. Najednou se chovají jako slušní lidé a ne jako pes a kočka“. Celou hodinu vyprávěla soudružka učitelka dětem o vzorném chování.

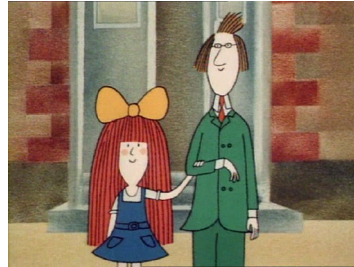
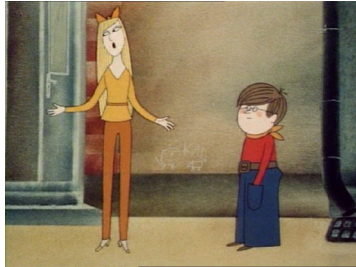
A když potom šli Mach a Šebestová ze školy domů, řekla Šebestová: „Hele, Machu, tak mě napadá, když se můžou vzornému chování naučit Čermáková s Horáčkem, proč by to nemohli pochopit Micka s Jonatánem?“ Ale Mach vykulil oči: „Šebestová, jseš ty vůbec normální, copak to jde, vysvětlit psovi, aby pustil kočku sednout, ty vážně nemáš všech pět pohromadě, se mi zdá.“ Ale Šebestová řekla: „Jó, tak víš co, nech to na mně!“

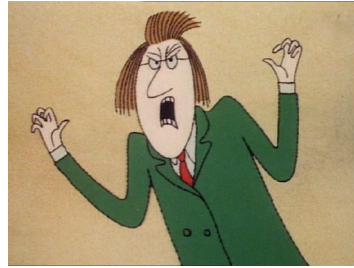
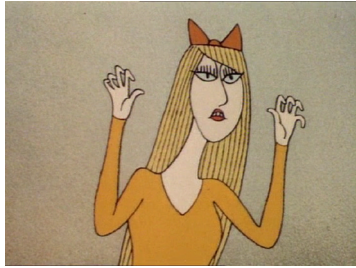
A hned po obědě, sotva měla hotové úkoly, zazvonila na Macha, šla s ním k paní Cibulkové, půjčila si Micku, slušně poděkovala, a pak řekla do sluchátka: „Prosím vás, my bysme strašně moc potřebovali, aby se z Micky stala normální slečna.“

A ze sluchátka se ozvalo: „Přejete si tmavovlásku, nebo má být blond?“ A Šebestová řekla: „To je fuk, třeba blond.“ A najednou byla z kočky slečna, která řekla: „Krindypindy, co to má znamenat, někdo mi ukrad přední nohy.“ Ale Šebestová ji uklidnila: „Jen žádněj strach, ty nohy budou za chvílku zpátky. Machu, jdi s ní dolů, já jsem za chvílku u vás.““

A Mach stál venku před domem a Micka se pořád ptala: „A chlapečku, co se mnou vlastně bude, takhle přece nemohu chytat myši. To už jako nebudu kočka nebo co?“ A Mach řekl: „Ale jo, nebojte se, vy jste vlastně pořád kočka, a jaká. Ale vtom vyšla z domu Šebestová s nějakým elegantním pánem, a když přišla blíž, řekla: „Dovolte, Micinko, ráda bych vám představila Jonatána.““

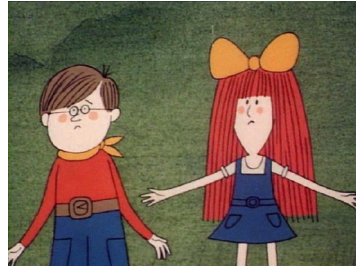
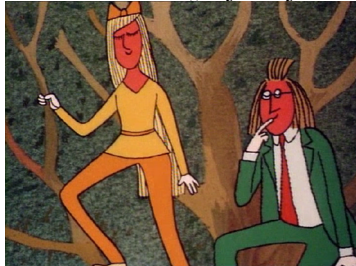
Ale sotva to řekla, Micka začala prskat, Jonatán vrčet, a než bys řekl švec, byli oba v trapu. A Mach řekl Šebestové: „No vidíš, ty trdlo, tady máš ty své experimenty! Když se do sebe pustili dřív, tak to bylo celkem normální, ale teď je z toho hotovej společenskej škandál, no jen se na to podívej!““

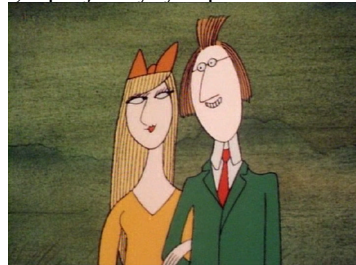
A opravdu, bylo to něco příšerného, lidi z toho byli úplně zkoprnělí. Jeden pán křičel: „Kam to lidstvo spěje, vždyť jsou horší než orangutáni!““

A druhý volal: „Ti utekli z blázince, vsadte se!“ Ale někdo řekl: „To by měli ústavní prádlo. To jsou normální lidi.“ A jedna paní křičela: „Je to hrůza! Já bych se studem propadla, jak to potom působí na dorůstající mládež?“ A všichni volali: „Fuj! To je ostuda! Styďte se!“

A Jonatán byl poslušný pes, Micka byla poslušná kočka. Oba byli zvyklí poslouchat, a když slyšeli „styďte se“ tak se styděli, a styděli se jak nejvíc uměli, až se Šebestová úplně lekla a volala: „Dost, propánajána, ještě se vám něco stane, ostatně stydět se, to není k ničemu, lepší je chyby napravit.“

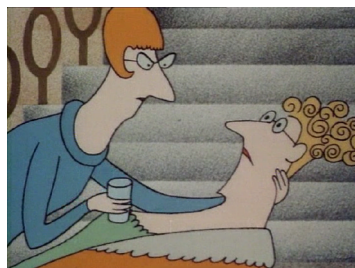
A vzala Micku a Jonatána na zahradu a tam je s Machem učili všemu, co soudružka učitelka vykládala ráno ve škole. A Micku s Jonatánem to docela bavilo a šlo jim to jako po másle až z toho měli sami radost.

A když potom ráno potkal pes Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Mickou, když se začali ozývat výkřiky „Micinko, uteč!“ a „Jonatáne, ke mně!“, když zkrátka celý dům čekal další příšerný cirkus, zůstali všichni jako solné sloupy, protože viděli něco úplně mimořádného, něco neuvěřitelného.

Viděli Jonatána a Micinku, jak se k sobě vzorně chovají. A o paní Hubáčkovou se pokoušely mrákoty a pořád chudák opakovala: „No dyť, dyť on má lepší způsoby, než, než můj manžel. Je to vůbec možný, aby se pes choval podle Gutha – Jarkovského?“

A paní Krupičková ji utěšovala: „Nesmíte si to tak brát, paní Hubáčková, když se lidé k sobě občas chovají jako pes a kočka, proč by se nemohli pes a kočka tu a tam chovat jako lidi, že ano. To je jenom důkaz že slušné chování není vlastně nic těžkého“.

11.2. Просмотрите несколько раз фильм *Vzorné chování* и ответьте на вопросы:

1. Co se stalo jako obvykle, když Mach a Šebestová šli do školy? 2. Co udělala paní Kadrmožková, když jí Jonatán utekl, aby Macha a Šebestovou do školy doprovodil? 3. Co se stalo, když vtom uviděl Jonatán paní Cibulkovou

s kočkou Micinkou? 4. Co dělali Micinka, paní Cibulková, Jonatán a nájemníci? 5. Jaký z toho byl Mach a co řekl Šebestové? 6. Co mu Šebestová odpověděla? 6. Co ten den probírala soudružka učitelka ve třídě? 7. Co udělal Horáček? 8. Nechala si to Čermáková líbit? 9. Co řekla soudružka učitelka, když je potom od sebe roztrhla? 10. Na co by si měl pamatovat Horáček? 11. A co Čermáková? 12. Co hned předvedla soudružka učitelka? 13. Co řekla Čermákové a Horáčkovi? 14. Co pak udělali Horáček a Čermáková? 15. Tleskala jim soudružka učitelka? 16. Co o tom jejich chování řekla? 17. O čem vyprávěla soudružka učitelka celou hodinu? 18. Co řekla Šebestová Machovi, když šli potom ze školy domů? 19. Proč Mach vykulil oči? 20. Co mu odpověděla Šebestová? 21. Co udělala Šebestová hned po obědě, sotva měli hotové úkoly? 22. Co řekla do sluchátka? 23. Co se ze sluchátka pak ozvalo? 24. Chtěla Šebestová tmavovlásku nebo blond? 25. Co se najednou stalo? 26. Uklidnila tu slečnu Šebestová? 27. Co řekla Šebestová Machovi? 28. Na co se Micka stále ptala? 29. Co jí odpověděl Mach? 30. S kým najednou vyšla Šebestová z domu? 31. Co řekla, když přišla blíž? 32. Co se stalo sotva to řekla? 33. Jak to komentoval Mach? 34. Bylo to opravdu něco příšerného? 35. Co křičel jeden pán? 36. Co volal ten druhý? 37. Co mu někdo namítl? 38. Co křičela jedna paní? 39. Co všichni volali? 40. Byl Jonatán poslušný pes a Micka poslušná kočka? 41. Co udělali, když slyšeli: „Styďte se“? 42. Co volala Šebestová a proč? 43. Čemu učili Mach a Šebestová Micku s Jonatánem na zahradě? 44. Bavilo to Micku a Jonatána? 45. Co se stalo, když potom ráno potkal pes Jonatán paní Cibulkovou s kočkou Micinkou? 46. Proč všichni zůstali jako solné sloupy? 47. Proč se o paní Hubáčkovou pokoušely mrákoty? 48. Měl Jonatán lepší způsoby než její manžel? 49. Jak ji paní Krupičková utěšovala? 50. Byl to jenom důkaz, že slušné chování není vlastně nic těžkého?

11.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Co se to zase děje? Kdy bude konečně pokoj? Zase ten Jonatán, safraportský pes! 2. Jestli to nepřestane, poletí z domu i s tou kočkou a basta fidli! 3. Človče, Šebestová, můžeš to pochopit, takovej inteligentní pes, chytřejší než Horáček a von se takhle ztrapňuje. 4. To je teda fakt, poslušnej je, inteligentní taky, ale jak uvidí Micku, chová se jako blbeček, s tím by se vážně mělo něco udělat. 5. Hele, Machu, tak mě napadá, když se můžou vzornému chování naučit Čermáková s Horáčkem, proč by to nemohli pochopit Micka s Jonatánem? 6. Šebestová, jseš ty vůbec normální, copak to jde, vysvětlit psovi, aby pustil kočku sednout, ty vážně nemáš všech pět pohromadě, se mi zdá. 7. Jó, tak víš co, nech to na mně! 8. Prosím vás, my bysme strašně moc potřebovali, aby se z Micky stala normální slečna. 9. To je fuk, třeba blond. 10. Krindypindy, co to má znamenat, někdo mi ukradl přední nohy. 11. Jen žádněj strach, ty nohy budou za chvílku zpátky. 12. No vidíš, ty trdlo, tady máš ty svý experimenty! 13. Když se do sebe pustili dřív, tak to bylo celkem normální, ale teď je z toho hotovej společenskej škandál, no jen se na to po-

dívej! 14. No dyť, dyť on má lepší způsoby, než, než můj manžel. 15. Je to vůbec možný, aby se pes choval podle Gutha-Jarkovského?¹

11.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být celý bez nálady; chovat se jako blbeček; nenechat si líbit něco; být načase; dávat pozor; chovat se jako slušní lidé a ne jako pes a kočka; nemít všech pět pohromadě; slušně poděkovat; být fuk; být v trapu; zůstat jako solný sloup;

jako obyčejně; nastal strašný binec; kdo to má pořád poslouchat?; už toho máme plné zuby; basta fidli; s tím by se vážně mělo něco udělat; než bys řekl švec; o [někoho] se pokoušely mrákovy.

11.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды Мах и Шебестова шли в школу, а пес Йонатан, как обычно, убежал от госпожи Кадрножковой, чтобы их проводить. 2. А госпожи Кадрножкова, как обычно, выбежала за ним и кричала: «Йонатан! Домой!» 3. Но тут Йонатан увидел госпожу Цыбулкову с кошкой Мицинкой, и получилась, как обычно, свалка. 4. Мицинка фыркала, госпожа Цыбулкова верещала, Йонатан лаял, а жильцы кричали: «Что это опять происходит?!» 5. Когда же будет, наконец, покой? 6. Опять этот Йонатан, треклятый пес! 7. Кому это надо все время выслушивать? 8. Мы этим сыты по горло! 9. Если он не прекратит, вылетит из дома вместе с этой кошкой, и баста! 10. А Мах из-за этого совершенно расстроился. 11. Слушай, Шебестова, ты можешь это понять, такой умный пес, умнее Горачека, и такое вытворяет! 12. А Шебестова сказала: «Это факт. Он и умный, и послушный, но как только увидит Мицку, ведет себя, как идиот, с этим действительно надо что-то делать». 13. В этот день учительница проходила музыкальные инструменты – контрабас, бас геликон, геликон и тимпан. 14. А Горачек, разумеется, тут же стал показывать, как на таком тимпане играют. 15. Однако Чермакова это ему не спустила с рук. 16. Так что вы можете себе представить, что в классе творилось. 17. Когда учительница оторвала их друг от друга, она сказала: «Я вижу, что пришло время объяснить вам основные правила поведения, потому что тот, кто вас не знает, может принять вас за павианов из зоопарка». 18. А ну оба к доске и внимание! 19. Запомни, Горачек, мужчина ведет себя с женщиной не бесцеремонно, а галантно, а женщина отвечает ему чем? Ну, Чермакова? Да своей любезностью же! 20. Давайте-ка попробуем! 21. Учительница тут же показала, как выглядит такое примерное поведение. 22. Она сказала Чермаковой: «Ты дама, я джентльмен, я уступаю тебе место в трамвае, а ты делаешь что? Ну? Да вот что! А теперь Горачек!» 23. А Горачек сел на стул и тут же встал, что, мол, стул свободен, а Чермакова села, кивнула головой, что, мол, благодарит и чудно Горачеку улыбнулась. 24. А учительница за-

¹ Иржи Станислав Гут-Ярковский – автор книг о светских манерах, в 1919 году был приглашен Масариком в качестве церемониймейстера во дворец президента.

хлопала в ладоши и сказала: «Видите, дети! Давайте-ка их все от души похвалим. Они стали вести себя, как приличные люди, а не как кошка с собакой». 25. Весь урок учительница рассказывала детям о примерном поведении. 26. А когда потом Мах и Шебестова шли из школы домой, Шебестова сказала: «Мне кажется, если прилично себя вести могут Горачек с Чермаковой, почему это не могут Мицка и Йонатан?» 27. А Мах вытаращил глаза: «Шебестова, ты вообще нормальная? Как это, объяснить псу, чтобы он уступил место кошке?» 28. У тебя точно не все дома! 29. А Шебестова сказала: «Знаешь что, предоставь это мне, ладно?» 30. И сразу же после обеда, как только они приготовили уроки, Шебестова позвонила Маху. 31. Они пошли к госпоже Цыбулковой, взяли у нее Мицку и вежливо поблагодарили. 32. Шебестова сказала в трубку: «Нам очень надо, чтобы Мицка превратилась в нормальную девушку». 33. А из трубки раздалось: «Желаете брюнетку или блондинку?» 34. А Шебестова сказала: «Это без разницы, пусть будет блондинка». 35. И вдруг кошка превратилась в девушку, которая сказала: «Что это значит? Кто-то украл у меня передние ноги!» 36. Однако Шебестова ее успокоила: «Без паники, через минутку ноги будут на месте». 37. Мах, иди вниз, я скоро приду. 38. И вот Мах стоял на улице перед домом, а Мицка его то и дело спрашивала: «Мальчик, а что теперь со мной будет? Я ведь так не могу ловить мышей! Я уже теперь не кошка или как?» 39. Но тут из дома вышла Шебестова с каким-то элегантным господином. 40. А когда она подошла ближе, она сказала: «Мицинка, позвольте вам представить Йонатана». 41. Но едва она это сказала, Мицинка зафыркала, Йонатан зарычал, и никто не успел и глазом моргнуть, как обоих и след простыл. 42. Мах сказал Шебестовой: «Видишь, дура, вот тебе эти твои эксперименты!» 43. Когда они сцеплялись раньше, это было нормально, а теперь из этого получился публичный скандал, посмотри сама! 44. И действительно, это было чудовищно, люди просто остолбенели. 45. Какой-то господин кричал: «И куда идет человечество, ведь они хуже орангутангов!» 56. А второй кричал: «Они убежали из сумасшедшего дома, давайте поспорим!» 57. Но кто-то сказал: «Тогда бы у них были больничные пижамы. Это обычные люди.» 58. А одна женщина кричала: «Ужас! Я бы от стыда сквозь землю провалилась!» 59. А все кричали: «Фу! Какой стыд! Постыдились бы!» 60. Йонатан был послушный пес, Мицинка – послушная кошка. 61. Оба привыкли слушаться. 62. Поэтому когда они слышали «Постыдились бы!», то стали стыдиться изо всех сил. 63. Шебестова даже испугалась и закричала: «Ради Бога, хватит, еще с вами что-нибудь случится! Да и вообще, чем стыдиться, лучше исправиться!» 64. Она отвела Мицку и Йонатана в сад, и там они с Махом научили их всему, что учительница утром в школе рассказывала. 65. А Мицке с Йонатаном это очень понравилось, у них все шло, как по маслу. 66. А когда утром Йонатан встретил госпожу Цыбулкову с кошкой Мицинкой и стали раздаваться крики «Мицинка, беги!» и «Йонатан, ко мне!», все просто остолбенели,

потому что увидели что-то совершенно невероятное. 67. Они увидели, как Йонатан и Мицинка светски общаются. 68. А госпожа Губачкова чуть не упала в обморок и только повторяла, бедняга: «Да ведь у него манеры лучше, чем у моего мужа!» 69. А госпожа Крупичкова ее утешала: «Не принимайте это близко к сердцу, госпожа Губачкова. Раз уж люди иногда ведут себя, как кошка с собакой, почему бы иногда кошке с собакой не вести себя по-человечески?» 70. Это лишь доказывает то, что прилично себя вести не так уж и сложно.